

БЕЛАРУСКИ ШЛЯХ

Рэдакцыя: Нова-Сорнухуская 29
Адміністрацыя: Захароўская
«Юбілейны Дом».

Копія адчынена ад 1 да 2 гадз.
пасля поўдня.
Адміністрацыя—ср. ад 10 да 2 гадз.
У вечары ад 5 да 7 гадз.
Копія пакідае за сабой права па-
ляць перасыланыя рукапісы і ко-
респондэнцыі.

Цана
асобн. нум. 15 р.

Падпіска: з дастаўкай да дому у Мін-
ску на 1 месяц 3 рубл.

Цана абслугоўвання:
за верш пятагу на 1-й стран. 1 руб.
на апошняя—50 к п.

Штодзенная грамадзка-палітычная газета.

85.

Менск. Аўторак 9 ліпеня 1918 г.

Год I

Менск 9/ллі.

Большэвікі і коаліцыя.

раду Ленін-Троцкі-Чычэрэна ўсе меншая і менш-тэрыторыя. Контр-рэвалюцыя, у якой мы прымаем патронна-лейшыя элементы, пачына-ючы ад с. р. (соц.-р.) і кан-чы с. р. н. (союз русск. і бел.) паводзі захаванне ўсе-го і большага абшару, свая ваенная лінія бліжэй да цэнтру «соцы-ялітычнай рэспублікі» і ро-ваваецца каралеўскімі радзіўскімі пра-вінцыямі савнаркомскіх дэ-партаментаў. Рух гэты ні можа на-звацца на праўдзі народным, бо-род у яго ніжэйшых вер-ах у Расіі можа быць, най-мэйш, што, прыцягнут да на-вясення, а ні ўцягнуты у і-рацыю. Народ, каторага глау-ва: культурнай і палітычнай пры-родай быў золагічны пры-родай «сцыі», што пагравалася месам, дэпартаваннем «всё земля-д. роду», доўга ішчэ ні будзе ўдзяць у палітыку, на-ні ні павучыцца знаць, што-та такое.

Цудоўным спосабам пазбаў-ляючы вобразі, якую накладу-а яго самауладны парадак, і-стыхійна пайшоў за боль-вікамі, што ласкава аддава-лі яму, зараз-жа, усю зямлю і-парышчэ запамінушы ўсе ад ні-жэйшага дэпартаванага шчасця, будзе-агу зямлю, пакуль ні здаво-дзіцца. А здавольне наступіць-а, Бога так сора.

Аднак гэта, што контр-рэ-валюцыяны рух ідзець над на-сам, падае яму хіба яшчэ-льм натургі. Ды і сам па-бе ен уключае вялікія сілы. Праці большэвікоў выступа-ць гарады і ўсе што з імі-вязана. Ші можна казаць, то выступаюць буржуазныя-лы толькі. У проці большэ-віцх шарэнгах ідзець усе, то разумее патрэбу дзержаў-а ладу, грамадзкага спакою-чалавечай культуры. Поруч-буржуазія ідзець і дэмок-ацыя: работнікі у разбуранай-амамысловасці і у стаптанай-агамі культуры—інтылігенцыя. Калі ўзяць пад увагу, што

і большэвікі рэкрутуюць свае-сілы толькі з мескай дэмок-ратыі і у цяперашні момэнт толькі на іх могуць апірацца, то зробіцца ясным на чый-бок у канцы павінны будзець-схіліцца шалкі.

Перамога «контр-рэвалюцыя». Але якія сілы заступяць боль-шэвікоў—гэта ціма ведама. Легка дапусцімо, што на мой-сё прэзэса «с'бзда сов'тсв» Лебіна сядзе ні прэзэс «Учре-дзельнага Собранія» В. Чэр-нов, але нехта іншы, паса-джэны той партыяй, якая цяпер-як сыяг уселюдна паказуе-Міхаіла Александровіча. Тым-лягчэй можа гэта стацца, што-коаліцыя, з якой звязалася-цяпер «контр-рэвалюцыя» са-сім ні любіць «цымэрвальдца» Чэрнова, яго збанкрутаваўша-у часе рэвалюцыі партыі і яе-спагадчоу.

Аднак справа унутранага-ладу у Расіі—справа будуча-а часу, а пакуль што дзер-жавы згоды, хочучы мець у-сходня-нямецкі фронт, абеча-юць толькі свае падтрыманне «Расіі» і прырэкаюць ні уме-шывацца у яе унутраныя спра-вы, насколькі гэта ні датыча-большэвікоў. З большэвікамі-ж-іншая рэч. Апрача падмогі—падаваўша праці большэвіцкім-элемэнтам, творцы ангельскі-мі сіламі прадзіваў ваенная-прыгроз на Мурмане, улада-ючы якой коаліцыя ўжо мяр-куецца прадставіць большэві-кам ультыматум, аб стаўках-Расіі з сабой.

Апошні абурэваючы чын ко-аліцыі, забіўства за помачу-сваіх агентаў у Маскве прэ-дстаўніка Нямецкай Імперыі, вінага толькі у прыхільнасці-да Расіі і сумным выпоўнен-ні абавязкаў, што да свайго-народу, паказуе што коаліцыя-здолала раскідань сёці сваёй-інтрыгі надта шырока і савец-каму «савнаркому» пагражае-праўдзівае нібезнечэнства.

—і.

Агульныя весткі.

БЕРЛІН 6 гм. (Урадова). Сягоння каля поўдня двое па-

ноў папрасілі аудіэнцыі у ім-перскага пасла у Маскве, ка-торую граф Мірбах і даў ім-у прысутнасці райца Рыт-слера і нямецкага ахвіцэра. Абодва пізнаёмцы выцягнуў-шы рэвалюцыйны і выстрэлілі у-пасла і лёгка ранілі яго у га-лаву.

Карыстуючы момэнтам, яны-ўсёлед за гэтым кінулі дзве-ручных граматы і уцяклі вы-скачшы праз вакно. Граф Мірбах, цяжка ранены, уско-расыці памер. Абедзве асы-ставаўшы асобы асталіся ні-зачэпленымі.

Комісары загранічных спра-баў Чычэрэна і Каран, атры-маўшы весткі аб гэтым зла-дзействі зараз-жа прыбылі у-пасольства і ад імені савец-кага ўраду выказалі абурэнне і папскадаванне с прычыны-патрасаючага выпадку. Паўзятае-зараз жа следзтво дае пра-можнасьць дапусьцаць, што-напад зроблены агентамі на-пятамі коаліцыяй.

ВЕНА 5 гм. «Вольф». У-Бэрліне 4 гм. прэдаўнікі-Аўстро-Вэнгры і савецкай рэ-спублікі абмяняліся ратыфіка-цыямі мірнага дагавору паміж-гэтымі дэержавамі. Абмен зра-білі: Аўстро-Вэнгерскі дыпл-матычны агент у Бэрліне Ля-рыш і тутэйшы прэдаўнік-савецк. ўраду Іоффе.

РЫМ 5 гм. «Вольф». Па-мер кардынал Марцінелі.

ЛУГАНО 5 гм. Прыбыўшы-сюды Румынскі экс-прэм'ер-Таке Іонэску у гутарцы с су-працоўнікам газ. «Sekolo»-сказаў, што нафтавыя про-мыслы зноў даведзены немца-мі да парадку. Цяпер там да-бываецца значная колькасць-нафты; у ваколіцах прамыслаў-відаць соткі грузавых параво-даў і барак з надпісам «ня-мецкае моралодство». Сяго-лятні урадаж у Румыніі дзе-ля сумны павінен быць кеп-скім, за тое добрых урадажаў-граба спадзевацца у Вэнгры-і Аўстрыі.

БЭРН, 4 гм. Касацыйным-судом у Атонах узята пад ува-гу касацыйная скарга грэцкіх-ахвіцэраў, каторыя вярнуліся-з Згорэльцу, прысуджаных ва-

енным судом да кары сьмерцю.

ШТОКГОЛЬМ, 4 гм. Под-луг ходзячых тут чутак, ап-гелскі прэдаўнік у Расіі-Локарт, атрымаў нібы загад з-Лёндану падаць маскоўскаму-ўраду ад імені чацьверной зго-ды коротка-гэрміновы ультыма-тум а становішчу Расіі да-коаліцыі.

ВЕНА, 3 гм. «Вольф». Прэ-зыдэнтска-абоіх палат робяць-астатнія прыгатаваньня перад-аткрыццём парлямэнту, якое-наступіць 16 ліпеня. Перад гэ-тым зьбірацца сьняэрэн-кон-вэнт для ўстанаўленьня дзе-нага парадку, якога першым-пунктам будзе чытанне праек-ту бюджэту на поўгода 1918 г.

Палата паноў зьбірацца так-сама 16 ліпеня і, здаецца, буд-зе мець толькі адно пасяджэнне.

Пасольскія мандаты канча-юцца 31 сьнежня 1918 году. Здаецца, што у працягу лета-ішчэ яны будуць прадоўжаны.

ГААГА. Каралева прыняла-да сведзеньня прашэньне габіпа-ту аб адстаўцы і даручыла мі-ністрам часова прадаўжаць-вядзеньне бягучых спраў.

БЭРН. Як вядома, конфэ-ранцыя належачых вайной-абавязковасці у Дубіне, зло-жанаая з нацыяналістаў, сін-фэйнараў і прыхільнікаў ра-бочай партыі, адправіла колькі-часу таму назад пасланне да-Вільсона, у каторым яго про-сяць пасрэднічаць у Лёндані-на карысьць Ірляндзіі. Бурга-містру Дубліна, каторы паві-нен быў адправіць пасланне-Вільсону, са старань міністэр-ства міжнародных спраў вы-дача паспарта была зроблена за-лежачым за умовай, каб-гэта пасланьне было раней-паказана лёрд-лейтэнанту-Фрэнчу. Пасля гэтага бурго-містр перадаў яе амерыкан-скаму паслу для адпраўкі. У-саправадзіцельным лісьце, згод-на «Таймс», адзначаецца, што-апошняя умова ні апраўды-ваецца ніякімі законнымі па-становамі. Пасланне будзе пу-блікавана у Ірляндзіі 4 ліпеня, калі яво дайдзе да Ва-шынгтона.

Новы султан. Турэцкі трон-заяў брат памёршага Мага-мата V, князь Вайд Эдзіп.

Вайд Эдзіп радзіўся у Кон-станцінополі у 1861 годзе. Жыў на большай часці ў Ску-тары.

Весткі з Расіі.

— КОПЭНГАГА, 4/УП. Боль-шэвіцкі пасланнік у Хрыстыяні, Бэйтлер, як паведамляе «Бэр-лінскае Тыдэндэ», у панядзелак-выехаў праз Вардэ у Расію. У Кіркінеса паракход затры-маўся ангельскім руйнуючым-караблем. Бэйтлер і трое дру-гіх расійцаў былі пераведзены на ангельскі карабэль, каторы-высадзіў іх у Печэнезі, дзе-яны і былі інтэрніраваны. Бэйт-лер меўся ехаць у Маскву-дзеля парады з Леніным.

— МАСКВА. Старшыня ра-сійска-украінскай мірнай дэ-легацыі, Ракоўскі, прыбыў у-Маскву. Па яго славах мір з-Украінай будзе падпісан у-працяг двух тыдняў.

ШТОКГОЛЬМ, 4/УП. Па-вестках газ. «Свонска Даг-бладэт», японскі пасол у Ма-сцве павідаміў савецкаму ўра-ду, што высадка японскіх-войск у Владывасток мае-толькі мэтай абарону інтарэ-саў хаўруснікаў на Далёкім-Усходзі, падобна мерапрыя-цям ангельцаў на Мурмані. Мера дзействіі гэтых войск-залежыць ад таго, які абарот-прымуць адносіны паміж хаў-руснікамі і савецкім ўрадам.

ШТОКГОЛЬМ. «Правда»-цытуе з органа чэшскіх ка-муністаў «Прукопнік Свабо-ды» вось якія разоблачэньні: Французскі ўрад адпусьціў для-контр-рэвалюцыянага выступ-леньня чэхословакаў і белай-гвардыі сумму у 11 мільёнаў-рублёў. Ангельскі ўрад даў-3.600.000 руб. Даказаль-ствы гэтага пацьвярдзеньня па-палі у рукі камуністаў у часе-распуску чэшскай нацыяналь-най рады у Маскве. Дасвайго-контр-рэвалюцыянага выступ-леньня салдаты чэшскіх легіонаў-атрымалі месячную пэнсію у 5-руб. Ад дня пачатку контр-рэвалюцыі гэта пэнсія была-павялічана да 200 рублёў. Гэты подкуп кампрамэтуе-так-сама імя чэшскага прафэ-

саро Массарыка. Даказана, што ад'езд Массарыка у Францыю мае некаторую звязь з выплатай вялікай суммы чэшскай нацыянальнай радзе. Сярод чэха-славакаў знаходзіцца так-сама два французскія ахвіцеры—генерал Лавэрг і майор Вэржэ.

МАСКВА. Архангельская губерня апавешчана на ваенным становішчы.

ВАШЫНГТОН. Знаходзячыся цяпер у Валогдзе амерыканскі пасол Фрэнсіс паведамляе, што большавікі арашталі членаў Архангельскага правінцыяльнага ўраду. Так сама членам мескай думы у Валогдзе пагражалі араштам.

МЕНСКАЕ ЖЫЦЦЕ.

Норталі 4000 пуд. будзе у хуткім часе дастаўлена нямецкім граданачальствам дзеля патрэб места з Маладэчна.

Медыцынскія мерапрыемствы на адбышымся у Ігумені лекарна-санітарным саветы павета было рэшана дзеля болей паспешнай барацьбы з эпідэміяй зараз жа уладзіць 10 баракаў—шпіталаў на 10 чалавек кожны, якія будуць абслужываць санітарным персоналам і дзе будуць уладжаны дэзынфекцыйныя апараты. Апрача таго пастапоўлена мець адзін лятучы санітарны дэзынфекцыйны атрад.

Ліквідацыя. Пачата ліквідацыя грамадзянскага аддзелу мескай управы, каторы пры старой думе граў роль начальства інстанцыі. Цяпер з матэканомі гэта аддзел ка-

суецца.

Тое самае будзе і з аддзеламі—працы, памешканняў, статыстычным і сэкратарыяту. У лепшым выпадку там будуць зьменьшаны штаты.

Мясо учора, 8 ліпеня і сёння 9 ліпеня, выдаецца ва ўсіх мясных крамах па болах—звычайнае 2 1/2 рб. за фунт і кашэрнае—2 р. 70 к.

Курсы для народных вучыцёлю у Бабруйску. У Бабруйску адчынены педагогічныя курсы для народных вучыцёлю Адкрылі іх «Общество содействия вышшольному образованию», каторае існуе каля трох месяцаў ні маючы грошай. Грошы дасталі. Тысячу рублёў дало павятовае земство, а тысячы пяцьсот—губэрнскае. Прыехалі на курсы, прадаў німногія, склад слухачоў—каля сарака вучыцёлю с павету і каля трыццаці чалавек, каторыя рыхтуюцца к вучыцельству і жывуць у месцы.

Земскія стыпендыі. У аддзеле народнай асветы губ. земскай управы пачаўся прыём заяваў ад георгіеўскіх кавалераў або іх дзяцей на право адтрымання 5 стыпендыі па 600 руб. кожная, пацвержана 7-м чарговым земскім сабраннем.

Вучыцельскія курсы. Беларускай Народнай Сэкратарыятам адчыняюцца у Менску ад 1-го жніўня вучыцельскія курсы. Адпушчаны для гэтаго патрэбны крэдыт.

Да прыёму дэпозытаў. Каб ні мелі страты установы пры здачы грошай на храненне с прычын хілення курса, глаунокамандуючы Х армія паставіў, каб пры прыёме адкрытых дэпозытаў сума была вызначана у марках.

Аб уплаце падатнаў, і даімаў і г. д. глаунокамандуючы Х армія, дзеля ахраны краевых касс ад мажлівасці страты на курсе, прыказана, каб гэтыя уплачываліся і прынімаліся толькі у курсавых грошах: да 10-го ліпеня 1 налагава руб.—1 ост—рублём, такім чынам:

а) Жыхаром Менску ад 20 ліпеня:

б) жыхаром м. Бабруйску, Слуцку, Ігумену, Барысава і Магілёва ад 25 ліпеня.

в) Жыхаром Менскаго, Слуцкаго, Бабруйскаго, Рогачоўскаго, Магілёўскаго, Ігуменскаго і Барысаўскаго павету ад 5-го жніўня.

Праверка бонавых кніжак ва ўсіх 5-ці бонавых бюро павінны закончыцца 11-го ліпеня.

12-го ліпеня пойдзе правэрка кніжак, якіх бонавыя бюро ні паспелі зарэгістраваць свачасна.

Хлеб ад учарашняго дня пачалі выдаваць па запасным бонам па 1 1/4 фунта на порцыю на першую палову тыдня.

У земстве. Агульная пераацэнка рэчэй аблажэння, пачатая яшчэ старым цензавым менскім земствам, так і ні была даведзена да канца. Два-ранска-памешчычы элемент, кіруючы ўсей земскай работай, наўмысна тармозіў усю справу, баючыся агульнай пераацэнкі, баючыся, што многія кустарнікі, каторымі ўладалі на паперы памешчыкі, акажуцца векавымі лесамі у Ігуменскім, Барысаўскім і другіх паветах, што бездаходныя пустыры акажуцца жытнімі альбо пшанічнымі палямі 1 разраду і г. д. Гэта было ім ні на руку—і мы стаім перад ніспрэчным фактам: зрабіць агульны перагляд аб'ектаў аблажэння.

XI.

скара будзе можна паехаць да сваіх хат, ў родную старонку, дзе—як гавораў наша старая прыказка—«і куст — маці». Ні «дэмакратычная» Расія, ні сёянныя страхі аб немцах, ні магло заглушыць ахвоты хутчэй вярнуцца у родны край. Па праўдзе і нібыло чаго жадаць нашым селянам у Расіі. Прыехаўшы туды, яны, замест абеданаго братэрскаго ім пароду, спаткалі ўсім чужых людзей, каторыя ні толькі ні сьпяшылі прывітаць іх па братэрску, але, наадварот, стараліся паказаць сябе ўсюды лепшымі, разумнейшымі, аухавцейшымі, ад каторых наш народ спатыкаў на кожным кроку толькі кніжы з сваёй вопраткі, з сваіх звычай і сваёй мовы. Асабліва цяжка даставалася нашым людзям за нашу мову. І па праўдзе, яна ніздатна да такой лаянкі як расійская, дзеля чаго мусіць і паказалася расійцам брыдкаю. Адно хто добра у Казані аднасіўся да нашых людзей, то гэта татары.

Змучаныя расійскімі здзекамі над усім сабе сьвятым і прывучаныя барацьбі і шанавань усе сваё, яны прыхільна спаткалі нашых братоў. Шчыра ім за гэта належыць падзяка і жаданне як мага хут-

чэй дачакацца тэй хвіліны, калі ім удасца скінуць апеку чужынца, і заняць у свеце тое месца, якое ім належыць дзеля іх нацыянальнай сьвядомасці.

І бачылі тут нашы людзі хто ім брат, а хто—вораг. Ворагамі нашымі найгоршымі і аказаліся Расійцы. Вызванай вайной даражыня і разруха ставіліся ў віну бежанцам і ні толькі ў кватэрах расійцаў, але і на вуліцах ні раз можна было чуць словы, што як ні было бежанцаў, то ўсё было танна і ўсяго было многа, а як папачала бежанцаў, то ўсё дзеля гэтаго падаражэла. Ні раз нашым уцекачам прыходзілася дрыжаць за сваё жыццё, бо па гораду пачыналі хадзіць слухі, што маскалі збіраюцца выразаць ўсіх бежанцаў. Пакуль быў пар, то прынамсі хоць было на каго скідаць віну. Тагды гаварылі, што абрусцельную палітыку вядзе цар і яго сьвіта і што гэта сьвіта і ён шыраць такія вясці, каб людзі менш ў ўсём вінавалі вайну. Але хоць скораністало цара «братское» аднашэнне да нашых людзей ні палепшалася але рабілося горшым. Скоранашых людзей пачалі ўжо сыстэматычна байкатаваць. Ра-

Афіцыйнае паведамленне нямецкаго вярхоўнаго камандавання за 7 ліпеня 1918 року.

Заходні тэатр вайны.

На фронці паміж Ізэрам і Марнай часамі ажыўляліся баевая дзейнасць. Заходней Шато—Тьэры французы амерыканцы зноў павялі атакі з новымі сіламі, ні гледзячы на п'янакротныя нудачы. Атакі адбіты. Упартыя стыя прадаўжаліся да ночы. Варожыя страты, згодна весткам вельмі вялікія.

У верхніх Вогезах былі адбіты варожыя атакі ка Гільзэпфрста.

Лейтэнант Кроль меў сваю 30, летэнат Кэпкеке сваю 21 перамогу у паветры.

Першы Генерал-кватэрмайстар Людэндорф.

Весткі с краю.

М. Койданоу. Менской губ.

На Сёмуху у м. Койданова, адбыўся беларускі спектакль. Гралі тры малюнькіх рэчы: «Сва-танне», «Мядзведзь» і «Як яны жаніліся». Апрача гэтаго выступалі аркестр балалаечнікаў.

Маленькая саля пажарнаго гуртка, бадай ці відзела калі у сваіх сьценах болей народу. Тут былі ўсе: і селяне, і жыды, і мейсцовая інтэлігенцыя, паміж імі ўсімі было шмат і немцаў. На ўсіх тварах адзначалася ўрачыстасць, якой веяло і ад самой салі. Трэба дадаць справядлівасць, што гаспадар вечару п. Бурвель улажыў многа працы дзеля гэтаго. Ад увойсця у салю кідаліся ў вочы нацыянальныя флагаі задраміраваныя кветкамі і вянкамі з зеляні. Ды бадай што палова з гасцей на вечарыны мела у пяціліках нацыянальныя беларускія значкі. Відаць адразу, што нацыянальнае пачуццё у Койданаўскіх

жыхароў даўно абудзілося, яны, ні шкадуючы працы, стараюцца яго шыры і развіваць у сваіх суседзях. Ні буду вельмі многа гаварыць аб выпаўненні самай пьесаў, бо тое, што рабілі праца, ідэю заўсёды будзе добра Але тут я скажу, што іграб да вышэй пахвалы, бо як ні стараўся улавіць якую ко- век абмылку (рэчы гэтыя добра знаў) але ні удало. Адразу было відаць, што тысты шмат папрацавалі. Гэта і публіка дружна і мо на вітала іх, выклікаючы некалькі разоў. Я вельмі б здзіўлены тым, што не быўшыя у тэатры, віталі ар- стаў болей за ўсіх. Як пот- я дазнаўся, нікаторыя з- зналі беларускую мову.

Завеса зачынілася, але салі ішчэ доўга быў дру- рогат, спаміналіся, мус- сьмешныя мейсцы у пьес- Пад канец вечары ствар- ся нават і анекдот. Граў балалаечнікаў. Народу вел- спадабалася так званая «І- ларуская полька» і пот- «Лявоніха» за гэтаж і ар- стам яны даліся у знакі: прышлося іграць і іграць. самым канцы праграмы раз- з словам «біс» ішчэ маці было чуваць «Лявоніху, Ля- віху»... Дырыжцо ўзмах- рўкамі і пачаўся марш, што нейкі балагур на ўн- рот закрываў словы адной пьес: «Зацягнулі замест- хто там ідзе» «Ці ні ду- мая!»

На агульныя скокі за- лася многа народу. Лявоні- была як гавораць расій- «гвоздем вечера», бо пар- асабліва немцы, так скака- што пажарныя гаварылі, па- пададуць «іск» за падлогу. Канчаючы, пажадаю, к- добры прыклад Койданоўск- беларускай інтэлігенцыі, ва- шоў у патрэбу ўсіх куты нашай Бацькаўшчыны. А Ко- данаўцам шчыра дзякую артыстычную прыемнасць, як- выніс я і ўсе з вечара.

Падарожны.

Рэдактар А. Прушынскі.

Выдавецтва «Т-во Заранна»

В. Грыневіч.

(Далей будзе).

На рэках Вавілоу.

(успамінкі уцекача)

X*).

Ні у шумнай бісёдзе са- бры пазнаюцца,— Сабры пазнаюцца у ніз- годзе.

(З расійскаго).

Час бег і памінута прыно- сь да нас усё новыя і по- выя весткі і гледзячы на тое, якія яны былі, то смутней, то веселей рабілося у ўсіх бе- ларусаў на душы. Пачалі ско- ра данасіцца праз газеты ні- асыя чуткі аб тым, што ўз- нова ідуць пірамовы між Ра- сіяй і Нямецкай аб згодзе. Скор- гэтыя весткі сталі шчырай праўдай і у ўсіх зра- дзілася надзея на тое, што на астанку удасца чагось да- чакацца. Цяпер ужо падта ма- ла каго, з завінепых у гэты далекі край нашых селян, ці- кавіла справа аб тым ў чым карысць скончыцца ўсё гэта страшэннае змаганне. Праўда, і без таго было ясна, што Расія мусіць згадзіцца на ўсе варункі, якія будуць дадзены Нямецкай, але і гэта мала каго цікавіла.

Змучаных голадам і хола- дам на чужыне, іх мала аб- ходзіла справа як Нямецкай так і Расіі. Найбольш, што цікавіла іх,—гэта пытанне ці

* Гл. № 78, 75, 78 і 81.